

[Rahbæk Møller]

»Hvad er regeringens planer for forholdet mellem forskningsmidler til læreanstaltens egen disposition og midler administreret af forskningsråd m.v.?«

Begrundelse

Selv om det er rimeligt, at samfundet via bevillinger til forskningsråd og diverse andre særbevillinger opprioriterer områder, der anses for særlig samfundsnyttige, bør der af hensyn til den frie forskning være et rimeligt forhold mellem universiteterne og de højere læreanstaltens egne midler og de midler, som kanaliseres til forskningen via forskningsrådene og lignende. Regeringens politik synes at vælte denne balance. Opmærksomheden henledes i denne forbindelse på, at planlægningsrådet for forskningen har gjort opmærksom på, at også forskningsrådenes effektivitet undergraves, når de i stigende grad skal tage stilling til småansøgninger, der burde kunne afholdes ud af institutternes annua.

Svar (25/6 86):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er regeringens principielle opfattelse, at der i de institutionsbevillinger, som gives over finansloven, må være de fornødne driftsudgifter for at sikre en forsvarlig forsknings- og undervisningsvirksomhed.

Budgetteringen i direktoratet for de vide-regående uddannelser er da også indrettet efter, at der inden for de forskellige hovedområder bør kunne gennemføres forskning også uden tilførsel af midler udefra. Derfor afsættes der også større midler til teknisk-administrativt personale og til øvrige driftsudgifter ved hovedområder med eksperimentel forskning end ved andre hovedområder.

Selv om budgetteringsprincipperne er i orden, vil jeg imidlertid ikke afvise, at det vil være ønskeligt at gennemføre en forøgelse af driftsmidlerne for at forbedre produktiviteten og kvaliteten i forskningen. Der sigtes derfor for øjeblikket på en reel forøgelse af driftsmidlerne – foreløbig med 8.000 kr. pr. videnskabelig medarbejder – på alle hovedområder. Når alle hovedområder har fået samme nominelle tilvækst, skyldes det, at alle hovedområder for øjeblikket har stigende behov for apparatur, primært EDB-udstyr.

Jeg kan også erklære mig fuldt enig i, at udviklingen går i den forkerte retning, hvis forskningsrådene belastes af et stigende antal småansøgninger, som også er en uproduktiv anvendelse af ansøgernes forskningstid og en ekstra administrativ belastning på institutionerne, når der er tale om småbeløb.

Det indgår derfor også i den langtidspanlægning, der nu er iværksat, at de rådgivende organer, dvs. PRF, forskningsråd og faglige landsudvalg, skal vurdere de budgetteringsstandarder, der indgår ved fastlæggelse af institutionernes budgetteringsrammer, herunder også, om fordelingen mellem forskellige udgiftsarter og mellem institutions- og rådsbevillinger er optimal.

Men det må ikke glemmes, at forskningsrådene gennem de bevillinger, de råder over på finansloven, udfylder en vigtig funktion netop i forholdet til den fri forskning og er medvirkende til at fremme og belønne forskning af høj kvalitet.

Jeg har ingen ønsker om at ændre på dette forhold og vil i øvrigt gøre opmærksom på, at hverken rådernes bevillinger eller deres dispositionsfrihed er blevet begrænset i denne regerings tid eller inddraget i forbindelse med gennemførelsen af de særlige forskningsprogrammer.

De midler, som afsættes til særlige forskningsprogrammer, som iværksættes primært for at fremme forskning og udvikling inden for områder, der kan få central betydning for erhvervsudviklingen, finder regeringen selvfølgelig heller ikke kan placeres til fri disposition over institutionsbudgetterne.

Spm. nr. S 1272

Til undervisningsministeren (13/6 86) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Hvad er regeringens planer for forholdet mellem den tekniske og naturvidenskabelige forskning på den ene side og den humanistiske og samfundsvidenskabelige forskning på den anden?«

Begrundelse

De fortsatte nedskæringer af universiteternes grundforskning, samtidig med at nye midler stort set udelukkende går til de techni-